

Innspill Strategisk Næringsplan Stranda Kommune

Viser til arbeid med strategisk næringsplan for Stranda Kommune.

Som 5.generasjon turistvert inkl, 17 år som guide, med fartstid fra Norwegian Cruise Line, innehaver av Villa Norangdal, sjøkaptein med D1 sertifikat, og bosatt i Gata 29, Hellesylt, vil jeg gjerne komme med følgende innspill:

Reiseliv som voksende næring og hvordan man utnytter det, og farene jeg ser.

For meg er det viktigste kommunen kan gjøre, og det gjelder vel alle typer næring, å tilrettelegge for relevant infrastruktur.

Kritisk infrastruktur for reiselivsutvikling er **parkering, avfallshåndtering og toalett.**

Dersom ikke de 3 er funksjonelle, så vil både turister og fastboende mistrives, og det vil bli friksjon mellom fastboende og turister.

I tillegg kommer **mobildekning, internett, vei** generelt og **posttjenester.**

Stranda kommune har et av verdens beste utgangspunkt – naturmessig og historisk, for reiseliv, men vi har ganske dårlige forutsetninger infrastrukturmessig, og jeg opplever at de forringes. Min oldemor fikk rikstelegrafstasjon i 1901, med 5 abonnenter, og da var vi ikke en nasjon engang, nå kan vi ikke få mobildekning i Norangdalen, noe både fastboende, næringsutvikling og besøkende trenger. På samme måte er postombæringen sterk redusert de siste år. (jeg vet at det er statlig ansvar, men det viser en trend som gjør det utfordrende å drive med en hvilken som helst næring i utkantene av Stranda kommune, og det gjelder også bøndene)

Naturbasert reiseliv medfører også utbygging av nye tur og sykkelstier. Det er et tiltak som bør tenkes nøye igjennom av de folkevalgte og av grunneiere. Her bør det rådføres med Bondelaget, DNT, Idrettslag, Turlag, prosjektet «Historiske vandreruter» og «Nasjonale turiststier». Hvilke erfaringer har vi fra slik utbygging rundt omkring i landet? «Tour de Dovre» (Dovrefjellet rundt på Sykkel) for eksempel? Trolltunga? Urkeegga? Hvordan skal naturvern, dyrevern, forsøpling, parkering og beredskap håndteres når slike stier blir utbygd? Vi har sett en stor økning i ferdsel i utmark ifm økende friluftsliv. Det er i utgangspunktet positivt, men det fører også med seg utfordringer; søppel, matavfall og avføring – fra hunder og mennesker, som potensielt sprer smitte i beitemark. Manglende respekt for båndtvang. Utmarka kan være en ressurs for bøndene utover jakt og beite, men da må bøndene komme med i prosessen for planverket. Dette bør være et tema i den nye Næringsplanen. Her er det også nyttig å lytte til aktører som Uteguiden v/Oscar Almgren, Stranda, Norgesguidene v/Sverre Hjelmeland, Sæbø, DNT v/Trygve Sunde Kolderup, Oslo (initiativtager til Norske turiststier) og Hjørundfjord Mountainguide v/Jens Arve Forbord, Hellesylt/Urke. Og Friluftsrådet for Sunnmøre.

NHO Reiseliv har vært klare på at de skaper veldig mye arbeidsplasser og viktig skatteinngang for kommunene. Javel, men det er først når arbeidstageren faktisk bor i kommunen, at innbyggertilskudd og inntektsskatt tilfaller kommunen. Og kun i tilfeller der bedriftene har adresse i Stranda går overskuddsskatten til Stranda.

Jeg er i utgangspunktet tilhenger av cruisetrafikk, jeg har levd med den og jobbet i den, og den er i endring og tilpasser seg nye miljøkrav.

Det viktigste for Stranda Kommune er likevel tenker jeg, å fokusere på tiltak som fremmer bedrifter som genererer verdiskaping lokalt, i kommunen, og som ikke skaper friksjon og utfordringer for eksisterende bærende næringer: landbruk og derigjennom matindustrien vi har.